

**ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΣΤΗΝ ΕΚΘΕΣΗ
Γ' ΕΠΑ.Λ.**

Εισηγήτρια: Κεφαλλωνίτη Εύη

Ημερομηνία: 15.2.26

ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Η ορθογραφία του texting

Το παρακάτω κείμενο ανήκει στον Δημήτρη Χριστόπουλο και δημοσιεύτηκε στον ηλεκτρονικό τύπο propaganda.gr, 1.7.2017

«Γράφω, γράφεις, γράφει, γράφουμε, γράφετε, διαβάζουν» ακατάπαυστα και παντού. Στον ύπνο και στον ξύπνιο μας. **SMS** στο κινητό και σχόλια στα social media. Και σίγουρα η ταχύτητα που επιβάλλει, καθιστά “αρετή” την προχειρολογία αλλά συχνά και την ανορθογραφία. Ψιλά γράμματα θα πεις. ΟΚ! σημασία έχει η ευκολία και η ταχύτητα της επικοινωνίας.

Οι απόψεις κι εδώ δίστανται. Από καχυποψία μέχρι ελπίδα. Από φόβο για το μέλλον της γλώσσας μέχρι πίστη στις καινοτομίες που φέρνει το νέο μέσο.

Από τη μία, συναντάμε τους **τεχνοφοβικούς** που βλέπουν παρακμή της γλώσσας, ανεπίτρεπτες ανορθογραφίες, γλωσσική πενία, εκτεταμένη χρήση της αργκό, «σκελετοποίηση» της γλώσσας με τον εξοβελισμό των φωνηέντων λόγω ανάγκης εξοικονόμησης χώρου. Αν τα greeklish ήταν, για πολλούς, η «παιδική αρρώστια» της νέας εποχής, οι ανορθογραφίες, οι βαρβαρισμοί και οι σολοικισμοί της γλώσσας αποτελούν εξαπλούμενη λοιμική που προσβάλλει αυτούς που έχουν ήδη εγνωσμένες αδυναμίες στη γραπτή έκφραση, ανθρώπους όλων των ηλικιών, των ιδιοτήτων και των ενασχολήσεων.

Τα Νέα Μέσα δεν είναι αυτά που δημιουργούν το πρόβλημα, απλώς μαζί με τη **δημοκρατικοποίηση της πληροφορίας**, «δημοσιοποιούν» και την ελλιπή γνώση της γλώσσας (και της ορθογραφίας των λέξεων), μέσω της άμεσης διάχυσης των γραπτών μηνυμάτων. Στην π.ψ.ε. (προ-ψηφιακή εποχή) η τήρηση των ορθογραφικών κανόνων και μάλιστα σε δημόσια έγγραφα περιποιούσε μέγιστη τιμή στον γράφοντα και απέδιδε σεβασμό στον παραλήπτη του κειμένου.

Ο αντίλογος έρχεται από τους **«ΑΠΟ-ενοχοποιηθείτε»**. Και μάλιστα δριμύς. «Η γλώσσα» λένε **«δεν είναι μαθηματικά»**. «Σε δουλειά να βρισκόμαστε... σχολαστικισμός και μιζέρια» θα πουν. Σημασία έχει να γράφουμε και όχι πώς το γράφουμε. Άλλωστε το texting συνιστά έναν κώδικα εργαλειακής χρήσης της γλώσσας και φαικλής λειτουργίας της γλώσσας τόσο στην διαπροσωπική επικοινωνία όσο και στη δημόσια σφαίρα. Συντροφιά, αμεσότητα, κουβεντούλα. Μια ανάγκη hic et nunc επικοινωνίας. Όπως συνέβαινε παλαιότερα με τα τηλεγραφήματα που «καταβρόχθιζαν» τις προθέσεις και τα άρθρα. Εδώ μιλάμε για μια νέα συμμετοχική διαδικασία! Στην ορθογραφία και στους κανόνες θα κολλήσουμε; Το texting έχει το δικό του **«πρωτόκολλο»**: λεξιλόγιο, κώδικες και συντομογραφίες, νεολογισμούς, νέα «ορθογραφία». Με τρία ή τέσσερα γράμματα και αριθμούς ψηφίζεις για κάποιο γεγονός, χωρίς πολλή σκέψη και πολυλογίες. Μόνο κωδικοί χρειάζονται που δηλώνουν άποψη και προτίμηση. Η σκέψη είναι

περιττή πολυτέλεια. Εδώ βέβαια ελλοχεύει ο εξής **κίνδυνος**: η νομιμοποίηση της προχειρογραφίας (και ανορθογραφίας) να γενικευτεί σε όλα τα περιβάλλοντα γραπτής επικοινωνίας.

Δεν χρειάζεται να είμαστε ούτε **οπτιμιστές** ούτε **πεσιμιστές**. Η γραπτή επικοινωνία των sms επιβάλλει το δικό της ύφος ανάλογα με τις προθέσεις του πομπού. Ωστόσο, δεν αποκλείεται ακόμα και οι πιο εξοικειωμένοι με το texting να υποπέσουν σε σωρεία λαθών που καθιστούν δυσχερή την επικοινωνία με τον παραλήπτη του μηνύματος. Γι' αυτό καλό είναι να τηρούμε έναν κώδικα **δεοντολογίας**: Μην κάνουμε κατάχρηση γραπτών μηνυμάτων, όταν φλερτάρουμε... Σ' αυτή την περίπτωση τα πάσης φύσεως λάθη ξενερώνουν τον παραλήπτη. Αν δεν είμαστε σίγουροι για την ορθογραφία μιας λέξης, καταφεύγουμε σε ένα ηλεκτρονικό λεξικό ή γράφουμε το μήνυμα πρώτα σε έναν κειμενογράφο.

Η γλώσσα μας (η κάθε γλώσσα), μαζί με την ορθογραφία της, τις λέξεις της, τη σύνταξη και τους κανόνες της, είναι πρωτίστως ζωντανός οργανισμός που δεν υπόκειται σε λογικές **Outlet καταστημάτων**. Η σκόπιμη παρέκκλιση από τους κανόνες, τα λάθη πληκτρολόγησης, η συστηματική εγκατάλειψη του τονισμού, η απουσία στίξης, η κατάργηση της αποστρόφου και πολλά άλλα δηλώνουν όχι απελευθέρωση από δεσμεύσεις, αλλά πλήρη υποταγή στη νοοτροπία του εφήμερου, του **επιφανειακού**, του ανάλαφρου. Η τυπωμένη λέξη δεν είναι μόνο σημαίνον και σημαινόμενο. Είναι εικόνα και αισθητική. Πολυσήμαντη ανθρώπινη λειτουργία και όχι απλό παραγωγικό εργαλείο. Κι όπως έλεγε και ο **Χρόνης Μίσσιος** (που πολλά γράμματα ουδέποτε έμαθε), «κάθε περιορισμός στη γλώσσα σημαίνει περιορισμός στη σκέψη, στη φαντασία, στο συναίσθημα, στην παρόρμηση». Η αισθητική δεν αφορά μονάχα τις λέξεις αλλά τη βαθύτερη σχέση με τον ίδιο μας τον εαυτό και τον τόπο γύρω μας. Είναι ολέθριο να εθίζεται κανείς στις ανορθογραφίες. «Με ταράζουν» έλεγε ο Ελύτης. «Νιώθω σαν ν' ανακατώνονται τα γράμματα στο ίδιο μου το επώνυμο, να μην ξέρω ποιος είμαι, να μην ανήκω πουθενά».

ΘΕΜΑΤΑ

1. Ποια είναι η στάση του συγγραφέα απέναντι στις δύο απόψεις που παρουσιάζει. Είναι υπέρ, κατά ή τάσσεται κάπου στη μέση;

Μονάδες 15

2. Για ποιο λόγο χρησιμοποιούνται τα εισαγωγικά παρακάτω;
 - Ο αντίλογος έρχεται από τους «**ΑΠΟ-ενοχοποιηθείτε**».
 - «Η γλώσσα» λένε «**δεν είναι μαθηματικά**»
 - Το texting έχει το δικό του «**πρωτόκολλο**»

Μονάδες 15

3. Σε μία συζήτηση που γίνεται μέσα στην τάξη, παίρνετε το λόγο και υποστηρίζετε την άποψή σας σχετικά με το θέμα που αναφέρει το κείμενο. Αναπτύξτε τις απόψεις σας σχετικά με την αξία της γλώσσας αναφορικά με την κρίση που αυτή υφίσταται στη σύγχρονη κοινωνία σε 250-300 λέξεις.

Μονάδες 20

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Το ποίημα του Νικηφόρου Βρεττάκου που ακολουθεί είναι από τη συλλογή «Εκκρεμής Δωρεά» που εκδόθηκε το 1986 (εκδ. Τα Τρία Φύλλα)

Όταν κάποτε φύγω από τούτο το φως
θα ελιχθώ προς τα πάνω
όπως ένα ποταμάκι που μουρμουρίζει.
Κι αν τυχόν κάπου ανάμεσα στους γαλάζιους διαδρόμους
συναντήσω αγγέλους θα τους μιλήσω ελληνικά
επειδή δε γνωρίζουνε γλώσσες
μιλάνε μεταξύ τους με μουσική

1. Πως προβάλλει ο ποιητής την ομορφιά της ελληνικής γλώσσας μέσα από το έργο του;

Μονάδες 15

2. Ποιες ακουστικές εικόνες διακρίνετε μέσα στο ποίημα και ποιος είναι ο ρόλος τους;

Μονάδες 15

3. Ποια είναι η αρετή τα ελληνικής γλώσσας και πως την προβάλλει ο ποιητής; Τι παραπάνω θα προσθέτατε εσείς; (150-200 λέξεις)

Μονάδες 20

Ευχές για επιτυχία

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

1. Ο συγγραφέας μέσα από το απόσπασμα του απορρίπτει τις υπερβολές και των δύο απόψεων, με σκοπό να ταχθεί υπέρ μιας, της πιο μετριοπαθούς δηλαδή στάσης. Θεωρεί πως, τα λάθη που γίνονται στη γλώσσα εκθέτουν με τον τρόπο τους τον συντάκτη και προκαλούν ασάφειες και λάθη στην ελληνική γλώσσα. (49 λέξεις)
2.
 - Ο αντίλογος έρχεται από τους «**ΑΠΟ-ενοχοποιηθείτε**»= όρος/τίτλος
 - «Η γλώσσα» λένε «**δεν είναι μαθηματικά**»= μεταφορά άποψης άλλου ατόμου
 - Το texting έχει το δικό του «**πρωτόκολλο**»= μεταφορά

3. Πρόλογος

Η γλώσσα ανέκαθεν αποτελούσε ένα κώδικα επικοινωνίας, ο οποίος απαρτιζόταν από ένα σύνολο λέξεων – φράσεων, αρχών και κανόνων, κατάλληλος να χρησιμοποιηθεί από τα μέλη μιας γλωσσικής κοινότητας για τη γραπτή και προφορική επικοινωνία. Η σύγχρονη όμως εποχή, και η αλόγιστη χρήση της τεχνολογίας τείνουν να είναι επιβλαβείς παράγοντες για τους νέους και τον τρόπο που διαχειρίζονται τη γλώσσα μεταξύ τους.

Σημασία - Αξία - Προσφορά

1. συμβάλλει στην πνευματική συγκρότηση και ολοκλήρωση του ανθρώπου
2. αποτελεί φορέα αξιών, απόψεων και ιδεών
3. διευρύνεται το γνωστικό πεδίο του ανθρώπου και αναπτύσσεται η κριτική ικανότητά
4. αποτελεί μέσο διαπαιδαγώγησης
5. διαδραματίζει σημαίνοντα ρόλο στην πολιτική ζωή
6. ενισχύεται η σαφήνεια του λόγου και η δύναμη της πειθούς
7. συμβάλλει στην κοινωνικοποίηση του ατόμου
8. με το διάλογο, τα μέλη μιας κοινωνίας προσεγγίζουν το ένα το άλλο, συνεργάζονται, συνεννοούνται και επιλύουν τις τυχόν διαφορές τους
9. αποτελεί μέσο έκφρασης συναισθημάτων και εξασφαλίζει την ψυχική υγεία
10. συνιστά τη βάση της πολιτιστικής και εθνικής ταυτότητας ενός λαού
11. αποτελεί μέσο έκφρασης της καλλιτεχνίας
12. διευκολύνεται η επικοινωνία των λαών.

Κρίση της γλώσσας

1. η οικογένεια δεν προωθεί τη γλωσσική αγωγή, λόγω των ρυθμών της καθημερινότητας
2. η εκπαιδευτική πολιτική παρουσιάζει έναν εξειδικευτικό και εξετασιοκεντρικό χαρακτήρα

3. κυριαρχία των μέσων μαζικής ενημέρωσης (Μ.Μ.Ε.)
 - α. η σύγχρονη καταναλωτική κοινωνία και η έλλειψη ελεύθερου χρόνου
 - β. η κρίση της σημερινής κοινωνίας και η ανάπτυξη της εσωστρέφειας και της απομόνωσης και του ατομισμού

Επίλογος

Οι νέοι της σύγχρονης εποχής έχουν έναν δικό τους τρόπο έκφρασης, που εμπεριέχει πολλά στοιχεία ξένων γλωσσών. Υπό την επίδραση των τεχνολογικών εξελίξεων και με εμφανή τη διάθεση διαφοροποίησης, οι νέοι υιοθετούν με χαρακτηριστική ευκολία νεολογισμούς, παραβιάζουν κανόνες συντακτικού και γραμματικής, καταφεύγουν σε ελλειπτικές διατυπώσεις. Ωστόσο, για να μην εξαλειφθεί η ελληνική γλώσσα αποτελεί επιτακτική ανάγκη να συνεχιστεί η μακραίωνη πορεία της και να βρεθούν τρόποι αντιμετώπισης και περιορισμού του φαινομένου.

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

1. Σύμφωνα με τον Βρεττάκο, η ελληνική γλώσσα είναι των αγγέλων και την επιλέγουν με σκοπό να συνδιαλέγονται με τη μουσική εξαιτίας της μελωδικότητάς της, η οποία εκπληρώνει το σκοπό της μέσω αυτής.
2. Ακουστική εικόνα υπάρχει στην αναφορά με το ρυάκι που μουρμουρίζει, στα λόγια του ποιητή αλλά και στην επιλογή της γλώσσας από τους αγγέλους. Και οι τρεις αυτές εικόνες δίνουν την αίσθηση της μελωδικότητας της ελληνικής γλώσσας.
3. Μέσα από το ποίημα ο Βρεττάκος αποτυπώνει το άφθαρτο και σχεδόν θεϊκό μεγαλείο της ελληνικής γλώσσας. Γράφοντας για μια γλώσσα μουσική, την οποία την μιλάνε μόνο οι άγγελοι αναδεικνύει τη σπουδαιότητά της. Η ελληνική γλώσσα έχει μια μακραίωνη πορεία μέσα στο χρόνο. Είναι πλούσια, τέλεια, ακριβής με μουσικότητα και υπερβαίνει τα γεωγραφικά όρια. Η μοναδικότητα της έγκειται στο γεγονός, ότι πολλές από τις λέξεις της δεν αποδίδονται σε άλλες γλώσσες, με αποτέλεσμα να την κάνουν να ξεχωρίζει. Παρόλα αυτά, τα τελευταία χρόνια η χρήση της τεχνολογίας, ιδίως από τους νέους, έχει επιφέρει φθορά στον τρόπο έκφρασης και απόδοσης της ελληνικής γλώσσας, φαινόμενο που πρέπει να περιοριστεί. Σκοπός, συνεπώς είναι η διαφύλαξη και ο σεβασμός της, ώστε να συνεχίσει να θαυμάζετε απ' όλους.